

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

22 augustus 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Pieter Huybrechts –

betreffende de doordachte plaatsing van flitspalen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Ieder verkeersslachtoffer is een slachtoffer te veel. Het halveren van het aantal verkeersdoden tegen 2010 is dan ook een lovenswaardig initiatief. Verkeersongevallen zijn meestal het gevolg van een aantal samenvallende factoren als menselijk gedrag en de omgevingsomstandigheden op het moment van het ongeval.

Onder de noemer menselijk gedrag kunnen bijvoorbeeld worden gerekend: onaangepaste snelheid, drug- en alcoholgebruik, het negeren van de verkeersregels zoals de maximale snelheid, verkeerstekens, de voorrangregels enzovoort.

Onder de noemer omgevingsfactoren kunnen o.a. worden gerekend de weersomstandigheden, de verkeersdichtheid, de toestand van het wegdek, de ruimtelijke infrastructuur enzovoort.

Een verkeersveiligheidsbeleid kan dan ook slechts efficiënt zijn wanneer met beide factoren, menselijk gedrag en omgevingsomstandigheden, rekening wordt gehouden. Een verkeersveiligheidsbeleid kan dan ook slechts slagen wanneer er een symbiose is tussen de maatregelen die het menselijk gedrag sturen en de maatregelen die de onveilige omgevingsomstandigheden wegwerken.

Een flitscamera is in dat opzicht een instrument dat wordt, of tenminste zou moeten worden, aangewend om het menselijke gedrag te sturen. Een mogelijke methode waarover de overheid beschikt om een zekere gedraging te vermijden, is immers het plaatsen van een sanctie op dat gedrag. Zo'n sanctie heeft echter geen zin wanneer er geen geloofwaardige pakkans bestaat bij een overtreding.

Een andere factor die bepalend is om een zeker gedrag te vermijden, is de mate waarin dat verbod gedragen wordt. Ieder normaal denkend burger is er zich bewust van dat een verantwoorde snelheidsbeperking de verkeersveiligheid ten goede komt. Verantwoorde snelheidsbeperkingen worden dan ook door het overgrote deel van de burgers vrijwillig nageleefd. Sancties verbinden aan het overtreden van snelheidsbeperkingen en de daarmee samenhangende maatregelen om de pakkans van overtreders te waarborgen, zullen dan ook door het overgrote deel van de burgers worden aanvaard.

Bij het beleid met betrekking tot flitspalen is dat echter niet het geval. Doordat die toestellen in het wilde

weg geplaatst werden of doordat ze verdekt werden opgesteld, krijgt de burger de indruk dat het hier niet gaat om een verantwoorde handavingsmaatregel, maar eerder om een maatregel die fungeert als geld-machine voor de overheid. Die indruk wordt versterkt door het feit dat de wijze waarop de opbrengsten uit snelheidsovertredingen via het federale niveau worden verdeeld, de kenmerken heeft van een verdoken transfer. Dat veroorzaakt vermijdingsgedrag waarbij de burger de snelheidsbeperking niet als gerechtvaardigde maatregel percipieert, en manieren zoekt om de pakkans te verkleinen. Een toepasselijke illustratie hiervan is het te snel rijden tot op het moment dat men de flitspaal opmerkt en dan snel alles 'dichtgooit' tot men de flitspaal is gepasseerd. Niet toevallig leren buitenlandse voorbeelden ons dat de landen met het minste aantal ongevallen niet noodzakelijk die landen zijn waar de snelheid het meest is beperkt, maar veeleer die landen waar er een coherent beleid wordt gevoerd dat door het grootste gedeelte van de bevolking wordt gedragen.

Wil de Vlaamse Regering een draagvlak creëren voor de 500 extra flitspalen (250 in 2008 en 250 in 2009), dan zal ze enkel het vertrouwen van de burger kunnen winnen door de flitspaal te gebruiken als een instrument van verkeersveiligheid in plaats van als een instrument om boetes te maximaliseren. Dat is slechts mogelijk wanneer men rekening houdt met wat hierboven uiteengezet is.

Dat houdt in dat de nieuwe flitspalen het best kunnen worden geplaatst op plaatsen die een reëel gevaar opleveren voor de weggebruikers, en die niet verder beveiligd kunnen worden via infrastructurele ingrepen. Op die wijze wordt de flitspaal een instrument om op gevaarlijke plaatsen de snelheid terug te dringen en de controle te verhogen.

De flitspaal kan het gedrag van de automobilist verder sturen wanneer deze automobilist weet dat er een flitspaal aanwezig is. Daarom is het noodzakelijk dat de bestaande flitspalen en de flitspalen die erbij komen, worden aangekondigd met een verkeersbord. Op die manier neemt men bij de burgers de indruk weg dat flitspalen er louter en alleen zijn om de boetes te maximaliseren.

Die maatregelen, gecombineerd met andere maatregelen waarvoor de Vlaamse overheid jammer genoeg nog niet bevoegd is, zoals het administratief afhandelen van de boetes, het creëren van instrumenten voor het harder aanpakken van recidivisten enzovoort,

zullen voldoende zijn om ongewenst gedrag in het verkeer maximaal te vermijden en hiervoor een maximaal draagvlak te creëren.

Pieter HUYBRECHTS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat het heel belangrijk is dat gewerkt wordt aan de verbetering van de verkeersveiligheid;
- overwegende dat de landen die het best scoren wat verkeersveiligheid betreft, niet die landen zijn waar de snelheid het meest beperkt wordt, maar wel die landen zijn die een coherent verkeersbeleid hebben dat door het grootste deel van de bevolking wordt gedragen;
- overwegende dat verdekt opgestelde flitspalen de verkeersonveiligheid kunnen vergroten doordat de automobilist die de flitspaal pas op het laatste moment opmerkt mogelijk plots hard remt, met alle gevolgen van dien;
- overwegende dat flitspalen de veiligheid moeten verhogen en niet in de eerste plaats mogen dienen om automobilisten en motorrijders ongezien te flitsen en veel boetes te innen;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° flitspalen slechts te installeren op die plaatsen waarvan bewezen is dat ze een reëel gevaar opleveren voor de automobilist en/of motorrijders en die niet verder beveiligd kunnen worden door een verbetering van de infrastructuur;
 - 2° flitspalen steeds zichtbaar op te stellen of weggebruikers vooraf te waarschuwen door een signalisatiebord voor de flitspalen te plaatsen.

Pieter HUYBRECHTS
